

Normativi sigurnog rada s hranom - Zdravlje i higijena

Obveze osoba koje rukuju hranom

3. odlomak (samo za Australiju) Zbornik normativa o hrani za Australiju i Novi Zeland

NAPOMENA: Novi normativi sigurnosti rada s hranom se ne odnose na Novi Zeland. Propisi ugovora o normativima o hrani između Australije i Novog Zelanda ne uključuju normative o higijeni hrane

Po normativu o sigurnosti hrane 3.2.2 Primjena sigurnog rada s hranom i opći uvjeti, osobe koje rukuju hranom, snose cjelovitu odgovornost da učine sve što je potrebno kako hranu ne bi učinili nesigurnom ili neprikladnom za jesti. Osobe koje rukuju hranom, imaju također posebnu odgovornost u svezi svoga zdravlja i higijene.

Rukujete li vi hranom?

Osoba koja rukuje hranom, je svaka osoba koja radi u prehrambenoj djelatnosti i koja dodiruje hranu ili radne površine koje mogu biti u dodiru s hranom, kao što su pribor za jelo, tanjuri i zdjele. Osoba koja rukuje hranom, može obavljati razne poslove u prehrambenoj poslovnoj djelatnosti. Primjerice, to mogu biti pripravljanje, kuhanje, priprema, posluživanje, pakiranje, izlaganje i odlaganje hrane. Osobe koje rukuju hranom, mogu također biti osobe koje rade u proizvodnji, prikupljanju, vađenju, preradi, prijevozu, isporuci, otapanju ili konzerviranju hrane.

Ako se razboli osoba koja rukuje hranom, što ona treba učiniti?

- *Ako je osoba koja rukuje hranom oboljela od hrane*

Osobe koje rukuju hranom, moraju izvijestiti svog nadzornika ako osjete bilo koji od ovih simptoma dok su na poslu - povraćanje, proljev, povišena temperatura ili upaljeno grlo s temperaturom. Jedini izuzetak ovome je ako ta osoba zna da su te tegobe iz drugih razloga. Primjerice, osoba koja rukuje hranom, može povraćati na poslu zbog trudnoće.

Osobe koje rukuju hranom, moraju također reći svom nadzorniku ako im je utvrđena dijagnoza bolesti prenesene hranom.

Osim prijave bolesti prenesene hranom, osobe koje rukuje hranom ne smiju rukovati hranom ako postoji mogućnost da mogu zagađati hranu i učiniti je nesigurnom ili neprikladnom za jesti zbog svoje bolesti. Također, ako osoba koja rukuje hranom ostane na poslu raditi neke druge poslove, ta osoba mora učiniti sve što je potrebno da ne bi zagađala hranu.

Napomena: Bolest koja se može prenijeti hranom je i hepatitis A i bolesti koje izazivaju giardia, salmonella i campylo bakterije.

- *Ako osoba koja rukuje hranom ima ozlijeđenu kožu ili rane ili se inače ne osjeća dobro*

Osobe koje rukuju hranom, moraju izvijestiti svog nadzornika o svakoj infekciji, upali ili prehladi ili o drugim problemima koji mogu dovesti do curenja iz ušiju, nosa ili očiju, ako to može na bilo koji način učiniti hranu nesigurnom ili neprikladnom za ljudsku upotrebu.

Također, ako te osobe nastave rukovati hranom u takvom stanju, moraju učiniti sve što je potrebno kako ne bi zagađale hranu. Primjerice, inficiranu ranu se može potpuno pokriti zavojem i krpom ili vodonepropusnim zaštitnim materijalom, ako se nalazi na goljoj koži, a lijekovi se mogu koristiti da se rana osuši.

- *Ako osoba koja rukuje hranom, zna ili sumnja da je možda zagađila neku hranu*

Osoba koja rukuje hranom, mora reći svom nadzorniku ako zna ili misli da je možda zagađala hranu i učinila je nesigurnom ili neprikladnom za jesti. Primjerice, ako je komad nakita, koji ta osoba nosi, upao u hranu.

Što je s osobnom higijenom?

Osobe koje rukuju hranom, moraju svojom osobnom higijenom i čistoćom, smanjiti na minimum svaki rizik od zagađenja hrane.

Te osobe moraju, kao najvažnije, znati da moraju:

- učiniti što je potrebno kako bi spriječili da njihovo tijelo, bilo što s njihovog tijela ili bilo što od onoga što nose na sebi, dođe u dodir s hranom ili površinama koje su u dodiru s hranom;
- učiniti što je potrebno kako bi spriječili nepotrebni dodir s hranom koja je spremna za jelo;
- nositi čistu vanjsku odjeću, ovisno o vrsti posla koji obavljaju;
- pobrinuti se da zavoji ili druga sredstva za rane na izloženim dijelovima tijela budu pokriveni vodonepropusnim zaštitnim materijalom;
- ne jesti iznad nezaštićene hrane ili površina koje mogu doći u dodir s hranom;
- ne kihati, ispuhivati nos ili kašljati iznad nezaštićene hrane ili površina koje mogu doći u dodir s hranom;
- ne pljuvati, pušiti ili koristiti duhan ili slične preparate gdje se rukuje hranom; i
- ne mokriti ili imati stolicu nigdje drugdje osim u nužniku.

Neka posebna pravila o pranju ruku za osobe koje rukuju hranom

Od osoba koje rukuju hranom se očekuje da operu ruke svaki put kad postoji mogućnost da bi rukama mogle zagađati hranu.

To podrazumijeva pranje ruku:

- neposredno prije rada s hranom koja je spremna za jelo, a nakon rukovanja sirovom hranom;
- odmah nakon obavljene nužde;
- prije nego li počnu rukovati hranom ili se vrate rukovanju hranom nakon nekog drugog posla;
- odmah poslije pušenja, kašljanja, kihanja, korištenja rupčića ili papirnog rupčića, jela, pića ili korištenja duhana ili sličnih tvari; i
- poslije dodirivanja kose, glave ili neke tjelesne šupljine.

Kako trebaju prati ruke osobe koje rukuju hranom?

1. Koristiti uređaje za pranje ruku koje je za to osigurala poslovna djelatnost.
2. Dobro oprati ruke sapunom ili nekim drugim djelotvornim sredstvom.
3. Koristiti toplu tekuću vodu.
4. Potpuno osušiti ruke ručnikom za jednokratnu uporabu ili na neki drugi način kojim se na ruke neće prenijeti organizmi koji izazivaju bolesti.

Trebate li više informacija?

Primjerke normativa, vodiča u normative i druge informacijske materijale možete naći na ANZFA website-u (www.anzfa.gov.au).

Kad normativi stupe na snagu u svakoj državi i teritoriju, prehrambene poslovne djelatnosti će moći također zatražiti savjete izravno od djelatnika za zdravstvena pitanja okoliša (Environmental Health Officers) u svojim mjesnima općinama, ili od ministarstva zdravstva, ili zdravstvenih usluga u svojoj državi ili teritoriju i od službi za javno zdravstvo.

Podaci o stupanju u vezu s državnim i teritorijalnim ministarstvima zdravstva i mjesnim općinama se nalaze na posebnom informativnom listu pod naslovom *Normativi sigurnog rada s hranom - Izvori informacija i savjeti*.

Australia New Zealand Food Authority
P O Box 7186
Canberra MC ACT 2610
Tel: 02 6271 2222 Fax: 02 6271 2278

Australia New Zealand Food Authority
P O Box 10559
Wellington NZ 6036
Tel: 04 473 9942 Fax: 04 473 9855

Website: www.anzfa.gov.au
Email: advice@anzfa.gov.au
Advice Line: 1300 652 166

Website: www.anzfa.govt.nz
Email: nz.reception@anzfa.gov.au
Advice Line: 0800 441 571